

ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΡΙΤΗ 20 ΙΟΥΝΙΟΥ 2000
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΝΕΩΤΕΡΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
(ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ)

ΟΜΑΔΑ Α΄

ΘΕΜΑ Α1

A.1.1. Η "Μεγάλη Ιδέα"

Να γράψετε στο τετράδιό σας τα γράμματα που αντιστοιχούν στις σωστές απαντήσεις.

- α. Δημιουργούσε προσδοκίες για ολοκλήρωση του εθνικού οράματος που προϋπέθετε σημαντική διεύρυνση συνόρων.
- β. Διατυπώθηκε από το Μαυροκορδάτο, αρχηγό του αγγλικού κόμματος, στην Εθνοσυνέλευση το 1844.
- γ. Το όραμα της Μεγάλης Ιδέας φαίνεται να γίνεται απτή πραγματικότητα με τη συνθήκη των Σεβρών.
- δ. Η Μεγάλη Ιδέα έπαψε να αποτελεί στοιχείο της ελληνικής πολιτικής με το τέλος του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου (1918).

Μονάδες 4

A.1.2. Εμπορική Ναυτιλία

Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή όχι, γράφοντας στο τετράδιό σας την ένδειξη Σωστό ή Λάθος δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- α. Με τη συνθήκη του Κιουτσούκ Καϊναρτζή (1774) ευνοήθηκε η ραγδαία ανάπτυξη της ελληνικής εμπορικής ναυτιλίας.
- β. Στη διάρκεια του 19ου αιώνα η ελληνική ναυτιλία ακολούθησε καθοδική πορεία.
- γ. Το πιο σημαντικό ναυτιλιακό κέντρο το 19ο αιώνα υπήρξε η Σύρος.
- δ. Η Γαλλική Επανάσταση και οι Ναπολεόντειοι πόλεμοι δεν ευνόησαν ιδιαίτερα την ελληνική ναυτιλία.

Μονάδες 4

A.1.3. Τα πρώτα ελληνικά κόμματα

Να γράψετε στο τετράδιό σας τα γράμματα που αντιστοιχούν στις σωστές απαντήσεις.

- α. Το αγγλικό κόμμα επιζητούσε τη δημιουργία αυτοκέφαλης ελληνικής Εκκλησίας χωρίς δεσμεύσεις από το Πατριαρχείο.
- β. Το γαλλικό κόμμα αγωνίστηκε εναντίον της ξενοκρατίας στο στράτευμα και τη διοίκηση.
- γ. Χαρακτηριστικό του ρωσικού κόμματος ήταν η άκρως προοδευτική στάση του σε όλες τις επιλογές του.
- δ. Τα τρία κόμματα (αγγλικό, γαλλικό, ρωσικό) είχαν σαφή οργανωτική δομή και προγράμματα δράσης.

Μονάδες 4

A.1.4. Τι ήταν οι "εθνικές γαίες" και πώς αντιμετωπίστηκε το πρόβλημα της διανομής τους κατά την περίοδο 1870-1871.

Μονάδες 13

ΘΕΜΑ Α2

A.2.1.

Ποιοι λόγοι επέβαλαν τη δημιουργία τραπεζικού συστήματος ευθύς μετά την ίδρυση του ανεξάρτητου ελληνικού κράτους;

Μονάδες 12

A.2.2.

Ποια ήταν η σημασία της ψήφισης της "αρχής της δεδηλωμένης" για την πολιτική ζωή της Ελλάδας;

Μονάδες 13

ΟΜΑΔΑ Β΄

ΘΕΜΑ Β1

Η κήρυξη της αβασίλευτης Δημοκρατίας

"Η Δ΄ Συντακτική των Ελλήνων Συνέλευσις...

Ψηφίζει :

1. Κηρύττει οριστικώς έκπτωτον την Δυναστείαν των Γλυξβούργων...

2. Αποφασίζει να συνταχθή η Ελλάς εις Δημοκρατίαν κοινοβουλευτικής μορφής, υπό τον όρον εγκρίσεως της αποφάσεως αυτής υπό του λαού δια δημοψηφίσματος...".

Λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο του παραπάνω παραθέματος να επισημάνετε τα γεγονότα της περιόδου 1924-1927 με τα οποία συνδέεται η κήρυξη της αβασίλευτης Δημοκρατίας.

Μονάδες 25

ΘΕΜΑ Β2

Να αναφέρετε και να αξιολογήσετε το μεταρρυθμιστικό έργο του Ελευθερίου Βενιζέλου όπως φαίνεται μέσα από τις αποφάσεις της Βουλής στη διάρκεια του έτους 1911.

Μονάδες 25

2. Σεπτέμβριος

ΟΜΑΔΑ Α΄

ΘΕΜΑ Α1

A.1.1. Η βιομηχανία αμέσως μετά το 1912-1913

Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό του θέματος (Α.1.1.) και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

α. Σημείωσε εντυπωσιακή άνοδο.

β. Παρέμεινε προσηλωμένη σε δευτερεύουσες δραστηριότητες.

γ. Είχε όλες τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την ανάπτυξή της.

Μονάδες 4

A.1.2. Τα κόμματα από το τέλος του Μικρασιατικού πολέμου μέχρι τη δικτατορία του Ι. Μεταξά.

Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό του θέματος (Α.1.2.) και την ένδειξη Σωστό ή Λάθος δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

α. Κατά την περίοδο 1923-1928 βασικός προγραμματικός στόχος των Φιλελευθέρων ήταν ο εκσυγχρονισμός της χώρας.

β. Κατά την περίοδο 1928-1932 η κυβέρνηση των Φιλελευθέρων δεν έχει να επιδείξει σημαντικά επιτεύγματα σ' ό,τι αφορά την οικονομική ανόρθωση της χώρας, την παιδεία και την εξωτερική πολιτική.

γ. Στις 10 Οκτωβρίου 1935 ο Κονδύλης επιχείρησε στρατιωτικό κίνημα με στόχο την παλινόρθωση της βασιλείας.

δ. Την 4η Αυγούστου 1936 ο Μεταξάς, χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του βασιλιά, έβαλε τέλος στη Δημοκρατία του Μεσοπολέμου.

Μονάδες 4

A.1.3. Εξωτερικός προσανατολισμός και πελατειακές σχέσεις (1821-1843).

Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό του θέματος (A.1.3.) και τα γράμματα που αντιστοιχούν στις σωστές απαντήσεις.

α. Στη Στερεά Ελλάδα φορείς της πατρωνίας ήταν μεγαλοαρματολοί.

β. Ο Υψηλάντης θεωρούσε ότι οι τοπικιστικές τάσεις αποτελούσαν εμπόδιο για την οργάνωση του Αγώνα.

γ. Με το γαλλικό κόμμα συμπαρατάχθηκαν, κυρίως, πρόκριτοι, στρατιωτικοί, λόγιοι και έμποροι που είχαν σπουδάσει και διαμείνει στη Δυτική Ευρώπη.

δ. Το ρωσικό κόμμα δεν ασχολήθηκε με εκκλησιαστικά ζητήματα.

Μονάδες 4

A.1.4. Ποια θεμελιώδη δικαιώματα κατοχυρώθηκαν με το Σύνταγμα του 1844;

Μονάδες 13

ΘΕΜΑ Α2

A.2.1.

Ποια ήταν τα αποτελέσματα του Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου (ΔΟΕ) μετά την πτώχευση του 1893.

Μονάδες 12

A.2.2.

Να αναφέρετε τα θετικά αποτελέσματα που είχαν οι Βαλκανικοί πόλεμοι για την οικονομία της Ελλάδας.

Μονάδες 13

ΟΜΑΔΑ Β'

ΘΕΜΑ Β1

Οι συνθήκες εργασίας των εργατών στην Ελλάδα στις αρχές του 20ου αιώνα.

Η εργάσιμη ημέρα στην Ελλάδα είναι μεγάλη, μακρύτερη από οπουδήποτε αλλού. Κανείς εργάτης δεν φαντάζεται τα καλά και ευεργετικά που θα έφερνε η ημέρα των οκτώ εργάσιμων ωρών. Δεν γνωρίζουν παρά την εργάσιμη των δέκα, το λιγότερο, ενώ συνήθως η εργασία τους διαρκεί 12 ή 14 ώρες, χωρίς κανενός είδους επίδομα ή επιπλέον αμοιβή. Οι απεργίες ήταν πρακτικά άγνωστες μέχρι το 1909. Οι μόνες αξιομνημόνευτες απεργιακές κινητοποιήσεις που έλαβαν χώρα από τότε ήταν τρεις και αφορούσαν την πρωτεύουσα. Αλλά το κοινό έδωσε ελάχιστη προσοχή σ' αυτές τις φασαρίες και οι απεργοί έκριναν ότι οι προσπάθειές τους τους κόστιζαν ακριβά. Δεν ξαναδοκίμασαν από τότε. Τα σωματεία έκαναν αρκετές προόδους εδώ και μερικά χρόνια και σχεδόν όλες οι βιομηχανίες έχουν τις ενώσεις και τις αδελφότητές τους..... Οι γυναίκες δεν γίνονται δεκτές ως μέλη των σωματείων. Δεν υπάρχει νόμος στην Ελλάδα που να υποχρεώνει τους εργοδότες να αποζημιώσουν τους εργάτες που έπεσαν θύματα ατυχήματος, και οι ίδιοι οι εργάτες είναι πολύ φτωχοί ώστε να

ασφαλιστούν για τους κινδύνους. Σε μερικές περιπτώσεις ο ιδιοκτήτης αναλαμβάνει να συνδράμει με έξοδά του τους εργαζόμενους σε αυτόν ή να τους πληρώσει τους μισθούς που έχασαν εξαιτίας κάποιας αρρώστιας.
(Percy Martin, La Grece nouvelle, Paris, Librairie orientale et americaine, 1913, σ. 176-177)

Λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο του παραπάνω αποσπάσματος και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να γράψετε για τα πρώτα βήματα του εργατικού κινήματος στην Ελλάδα στις αρχές του 20ου αιώνα.

Μονάδες 25

ΘΕΜΑ Β2

Παραγωγικές δυνάμεις μέσα και έξω από την Ελλάδα μετά την Ελληνική Επανάσταση.

Μονάδες 25